

Miasto Toruń

**Raport z konsultacji społecznych
dot. diagnozy potrzeb oraz kierunków rozwoju
Ogniska Pracy Pozaszkolnej „Dom Harcerza”**

Urząd Miasta Torunia
Wydział Komunikacji Społecznej i Informacji

Wrzesień 2014 r.

SPIS TREŚCI

I Przedmiot konsultacji.....	3
II Przebieg konsultacji.....	6
III Zestawienie uwag uczestników konsultacji społecznych	11
IV Dokumentacja fotograficzna	29
V Podsumowanie.....	32
VI Załączniki	34

I Przedmiot konsultacji

Konsultacje społeczne dotyczące potrzeb i kierunków rozwoju Ogniska Pracy Pozaszkolnej „Dom Harcerza” zostały przeprowadzone w terminie od 1 do 31 sierpnia 2014 r., na podstawie uchwały nr 790/14 z dnia 26 czerwca 2014 r.

Ognisko Pracy Pozaszkolnej „Dom Harcerza” funkcjonuje w Toruniu od 1987 r., organizując zajęcia pozaszkolne dla dzieci i młodzieży. Obecnie grono pedagogiczne liczy 11 nauczycieli zajęć artystycznych i informatycznych. W roku szkolnym 2013/2014 dzieci i młodzież mogły uczestniczyć w następujących zajęciach:

1. Informatyka: Programowanie, Projektowanie stron www, Robotyka dla początkujących, Robotyka dla zaawansowanych
2. Plastyka: Plastyczno-zabawowe, elementarz plastyczny, Rysunek i malarstwo, Twórcze
3. Muzyka: Nauka gry na instrumentach klawiszowych (początkujący i zaawansowani), Zajęcia wokalne „Namuzowani”, Zespół wokalny „Dzieciaki Śpiewaki”, Zajęcia umuzykalniająco-rytmiczne
4. Taniec: Balet dla początkujących, Balet dla zaawansowanych, Zespół tańca współczesnego, Balet na pointach, Zespół baletowy PUENTA
5. Teatr: Młodzieżowy Teatr Amatorski, Zajęcia teatralne „Foremka” (grupa młodsza), Zajęcia teatralne „Foremka” (grupa starsza)
6. Interdyscyplinarne: Grafika i multimedia, Twórcza Akademia Małolata „Iskierka”, Skorelowane zajęcia plastyczno-taneczne „Maluj i Tańcz”
7. Inne: Koło Animatorów Kultury, Szachowe dla początkujących, Szachowe dla zaawansowanych

Od 2004 r. OPP „Dom Harcerza” odpowiada również za organizację zajęć na placu zabaw „Piernikowe Miasteczko”, który jest zlokalizowany na toruńskiej starówce. Nauczyciele ogniska prowadzą działania skierowane przede wszystkim do dzieci z tej części miasta, ale również organizują imprezy plenerowe takie jak: Festyn rodzinny „Pożegnanie Lata”, zabawa andrzejkowa, Dzień Dziecka i inne.

Liczba uczestników tzw. zajęć „etatowych”, czyli finansowanych z budżetu Gminy Miasta Toruń, w roku szkolnym 2013/2014 wynosiła 779. Wśród tej grupy znajdują się dzieci, które brały udział w więcej niż jednym typie zajęć. Ponadto rada rodziców OPP „Dom Harcerza” organizuje zajęcia „komercyjne”, których uczestnicy są zobligowani do uiszczenia opłaty. W tego typu zajęciach brało udział 80 dzieci.

Działalność OPP „Dom Harcerza” jest finansowana ze środków budżetu Gminy Miasta Toruń. Samorząd pokrywa koszty wynagrodzeń nauczycieli, pracowników administracji i obsługi oraz utrzymania obiektu. Zajęcia w ognisku są bezpłatne, a rodzice uiszczają dobrowolną opłatę na rzecz rady rodziców. W dniu 13 lutego 2014 r. została podjęta uchwała nr 704/2014 Rady Miasta Torunia w sprawie zamiaru likwidacji OPP „Dom Harcerza”, która następnie została uchylona uchwałą nr 791/2014 z dnia 26 czerwca 2014 r.

W ramach przygotowań do konsultacji odbyły się spotkania z dyrektorem Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Torunia, dyrektorem OPP „Dom Harcerza”, przedstawicielami nauczycieli, rady rodziców oraz wnioskodawców. Podczas spotkań zbierano materiały oraz ustalano oczekiwania poszczególnych stron procesu konsultacyjnego, zarówno co do sposobu prowadzenia konsultacji, jak i zagadnień, które powinny być w tym procesie poruszone.

Na etapie planowania działań konsultacyjnych wyróżniono następujące grupy interesariuszy:

- 1) grono pedagogiczne OPP „Dom Harcerza”,
- 2) dzieci i rodzice dzieci korzystających z oferty OPP „Dom Harcerza” w roku szkolnym 2013/2014,
- 3) dzieci i rodzice dzieci, którzy dokonali zapisów na zajęcia na rok szkolny 2014/2015,
- 4) dzieci i rodzice dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym, mieszkający w Toruniu i nie korzystający obecnie z oferty OPP „Dom Harcerza”, ale będący potencjalnymi użytkownikami oferty tej placówki,
- 5) samorząd Torunia, jako organizator placówki, z podziałem na urząd miasta i radnych.

Do dyskusji zaproszono również ekspertów zewnętrznych, którzy nie są związani z funkcjonowaniem OPP „Dom Harcerza”, ale zajmują się od strony naukowej problematyką, która jest przedmiotem konsultacji.

Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone w dwóch etapach. W trakcie pierwszej fazy zrealizowane zostało badanie ankietowe wśród ww. grup interesariuszy (nauczyciele, rodzice z OPP „Dom Harcerza” oraz reprezentatywna próba rodziców dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym w Toruniu). Wyniki badania stanowią integralną część raportu z konsultacji. Natomiast druga część miała charakter prezentacyjno-dyskusyjny. Na spotkaniu konsultacyjnym przedstawiono wyniki badania, wynikające z niego wnioski oraz przeprowadzono debatę. Uczestnikiem debaty byli także członkowie grupy roboczej, w skład której weszło po dwóch przedstawicieli wskazanych wyżej grup interesariuszy procesu konsultacyjnego oraz eksperci zewnętrzni:

1. Hanna Bartłomiejus – OPP „Dom Harcerza” (nauczyciel)
2. Anna Piech – OPP „Dom Harcerza” (nauczyciel)
3. Monika Gotlibowska – Rada Rodziców OPP „Dom Harcerza”
4. Piotr Gauden – Rada Rodziców „Dom Harcerza”
5. Zbigniew Ernest – Rada Miasta Torunia
6. Paweł Gulewski – Rada Miasta Torunia
7. Janusz Pleskot – Wydział Edukacji Urzędu Miasta Torunia
8. Danuta Samsel – Wydział Edukacji Urzędu Miasta Torunia
9. dr Małgorzata Anna Banasiak – Wydział Nauk Pedagogicznych UMK
10. dr hab. Piotr Petrykowski, prof. UMK – Wydział Nauk Pedagogicznych UMK

Celem przeprowadzonych konsultacji społecznych była próba wypracowania wniosków i rekomendacji na temat dalszego funkcjonowania i rozwoju OPP „Dom Harcerza”. Efektem konsultacji jest nie tylko uzgodnienie wspólnego stanowiska, ale również lista rozbieżności w opiniach poszczególnych grup interesariuszy.

Za przeprowadzenie procesu konsultacji odpowiadał Wydział Komunikacji Społecznej i Informacji. Działania zostały częściowo sfinansowane i zrealizowane w ramach partnerskiego projektu Fundacji Stabilo i Urzędu Miasta Torunia „Akcja Konsultacja!” oraz projektu „Toruń dla mieszkańców!” (koordynator: Fundacja Inicjowania Rozwoju Społecznego z siedzibą w Poznaniu).

II Przebieg konsultacji

Rozpoczęcie procesu konsultacyjnego poprzedził miesięczny okres planowania działań. Zrealizowane działania w procesie konsultacji można podzielić na dwa etapy: badawczy oraz prezentacyjno-dyskusyjny.

I. Badanie opinii publicznej

Badanie zrealizowano w okresie od 1 do 16 sierpnia 2014 r.. Wykonawcą była Pracownia Badań Społecznych „Soma”. Wyznaczone zostały trzy cele szczegółowe badania:

- ocena potrzeb edukacyjnych klientów i potencjalnych klientów OPP „Dom Harcerza”,
- ocena dostępności oferty OPP „Dom Harcerza” dla klientów oraz potencjalnych klientów,
- ocena potrzeby zmian oferty, zakresu działalności, lokalizacji, itp. OPP „Dom Harcerza”.

W związku z powyższym badaniem zostały objęte następujące grupy.

Lp.	Grupa objęta badaniem	Charakterystyka próby i metody badawczej
1.	Nauczyciele OPP „Dom Harcerza”	– próba zupełna (badaniem zostali objęci wszyscy nauczyciele OPP „Dom Harcerza”) – wielkość próby: 10 – dobór: celowy – metoda badania: ankiety pisemne (rozdawane/internetowe)
2.	Rodzice dzieci, które uczestniczyły w zajęciach OPP „Dom Harcerza” w roku szkolnym 2013/2014 lub zostały zapisane na zajęcia w roku szkolnym 2014/2015	– próba wolontarystyczna (badaniem zostali objęci rodzice, którzy zgłosili się na dyżur ankietowy) – wielkość próby: 141 – dobór: przypadkowy – metoda badania: ankiety pisemne (rozdawane/internetowe)
3.	Rodzice dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym zamieszkali na terenie Torunia i niekorzystający z oferty placówki	– próba reprezentatywna – wielkość próby: 500 – dobór: losowy

		– metoda badania: wywiady bezpośrednie
--	--	--

Do losowo dobranych rodziców dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym (grupa nr 3) dotarli ankietarzy firmy badawczej. Natomiast nauczyciele i obecni klienci OPP „Dom Harcerza” (grupa nr 1 i grupa nr 2) mieli możliwość udziału w badaniu w trakcie dyżurów ankietowych, które odbyły się 6 i 13 sierpnia w siedzibie ogniska. Zostali oni powiadomieni o terminach dyżurów przez dyrektora OPP „Dom Harcerza”, a także przy użyciu usługi Toruń SMS (trzykrotna wysyłka zaproszenia na badanie do grupy ponad 700 odbiorców wskazanych przez OPP „Dom Harcerza”) i maili informujących o badaniu. Osobom, które udostępniły adresy mailowe nauczycielom OPP „Dom Harcerza”, wysłaliśmy ankietę także pocztą elektroniczną.

Wnioski z diagnozy zostały ujęte w części III raportu: „Zestawienie uwag uczestników konsultacji społecznych”. Pełen tekst raportu z przeprowadzonej diagnozy stanowi załącznik nr 1 do niniejszego opracowania.

II. Spotkanie otwarte

Spotkanie odbyło się 28 sierpnia 2014 r. w Sali Wielkiej Dworu Artusa. Było przeznaczone dla wszystkich grup, które do tej pory były zaangażowane w proces konsultacyjny, a także dla pozostałych osób zainteresowanych. Spotkanie umożliwiło zgłoszenie uwag i propozycji przez mieszkańców Torunia, którzy nie wzięli udziału w badaniu ani jako obecni klienci ogniska, ani jako potencjalni klienci placówki. Na spotkaniu było obecnych 30 osób.

Spotkanie zostało podzielone przestrzennie na część przeznaczoną dla grupy roboczej (złożonej z reprezentantów nauczycieli OPP „Dom Harcerza”, przedstawicieli rodziców, którzy korzystali z zajęć OPP Dom Harcerza w roku szkolnym 2013/2014 lub zamierzają korzystać z zajęć w roku szkolnym 2014/2015, ekspertów i przedstawicieli samorządu Torunia) oraz na galerię dla publiczności. Dyskusja była prowadzona przez zewnętrznego moderatora.

Plan spotkania przedstawiał się następująco:

- 1) prezentacja wprowadzająca na temat działalności OPP „Dom Harcerza” i innych placówek prowadzących zajęcia dodatkowe (załącznik nr 2),
- 2) prezentacja wyników badania ankietowego (załącznik nr 3),
- 3) komentarze i uwagi ze strony członków grupy roboczej,
- 4) opinie, uwagi, propozycje ze strony publiczności.

ad. 1) Podczas pierwszej części spotkania poruszone zostały kwestie dotyczące: działalności OPP „Dom Harcerza”, zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży szkolnej prowadzonych w innych placówkach Torunia, analiz przeprowadzonych na potrzeby konsultacji społecznych.

- Sonda uliczna – w dniach 12-13 sierpnia została przeprowadzona krótka sonda sjojarzeniowa wśród mieszkańców Torunia. Uczestnikom zadano pytanie czy kiedykolwiek słyszeli o „Domu Harcerza”, a jeśli tak – to przy jakiej okazji. Sonda nie miała charakteru reprezentatywnego, a miała na celu jedynie zbadanie obioru społecznego OPP „Dom Harcerza”.
- Podstawowe dane o instytucji – przedstawiono dane dotyczące liczby dzieci uczestniczących w zajęciach (w podziale na grupy wiekowe oraz miejsce zamieszkania) i ofertę zajęć OPP „Dom Harcerza”.
- Monitoring prasy – kwerenda wycinków prasowych została wykonana przez Agencję NEWTON MEDIA. Analizowane były lokalne gazety codzienne z okresu 2011-2013. Dla porównania, analizie zostały poddane wycinki w gazetach również dla innych placówek o podobnym charakterze działalności jak OPP „Dom Harcerza”: Młodzieżowy Dom Kultury, Dom Muz, Galeria i Ośrodek Plastycznej Twórczości Dziecka, Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury.
- Edukacja pozalekcyjna w Toruniu – przedstawiono dane statystyczne na temat zajęć pozalekcyjnych realizowanych w toruńskich szkołach.

ad. 2) Przebieg badania został opisany wcześniej.

ad. 3, 4) Komentarze przedstawicieli grupy roboczej oraz zgłoszone uwagi, propozycje, pytania ze strony publiczności zostały przedstawione w części III „Zestawienie uwag uczestników konsultacji społecznych”.

III. Spotkanie grupy roboczej

Po spotkaniu konsultacyjnym uczestnicy grupy roboczej zostali zaproszeni do ponownej rozmowy, której celem było wypracowanie wspólnych wniosków i rekomendacji dotyczących placówki. Spotkanie grupy roboczej odbyło się 29 sierpnia 2014 r. w Urzędzie Miasta Torunia.

IV. Konsultacje internetowe

Od 1 do 31 sierpnia 2014 r. trwały konsultacje internetowe. Osoby zainteresowane tematem mogły zgłaszać swoje uwagi, propozycje w formie mailowej lub przy pomocy udostępnionego formularza. Dzięki temu, do procesu konsultacyjnego mogło włączyć się mieszkańcy, którzy nie należą do grupy obecnych klientów OPP „Dom Harcerza”, a także nie znaleźli się w losowej próbie mieszkańców Torunia.

Do Urzędu Miasta Torunia wpłynęły w ten sposób 3 formularze konsultacyjne.

Pełen harmonogram działań konsultacyjnych:

- **1-31 lipca 2014 r.** - przygotowanie działań realizowanych w ramach konsultacji
- **1 sierpnia 2014 r.** - rozpoczęcie konsultacji
- **1-16 sierpnia 2014 r.** - badanie ankietowe reprezentatywnej, losowo dobranej próby rodziców dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym, zamieszkałych na terenie Torunia
- **6 sierpnia 2014 r., godz. 16.00-18.00, Dom Harcerza, ul. Rynek Staromiejski 7** - dyżur ankietowy dla nauczycieli OPP „Dom Harcerza” oraz rodziców dzieci, które korzystały z oferty Ogniska w roku szkolnym 2013/2014 lub zostały zapisane na zajęcia w roku 2014/2015
- **13 sierpnia 2014 r., godz. 16.00-18.00, Dom Harcerza, ul. Rynek Staromiejski 7** - dyżur ankietowy dla nauczycieli OPP „Dom Harcerza” oraz rodziców dzieci, które korzystały z oferty Ogniska w roku szkolnym 2013/2014 lub zostały zapisane na zajęcia w roku 2014/2015
- **12-13 sierpnia** - sonda uliczna na temat Domu Harcerza
- **17-28 sierpnia 2014 r.** - podsumowywanie wyników badania ankietowego

- **28 sierpnia 2014 r., godz. 17.00, Dwór Artusa, ul. Rynek Staromiejski 6 (Sala Wielka)** - otwarte spotkanie konsultacyjne
- **29 sierpnia 2014 r., Urząd Miasta Torunia** - spotkanie grupy roboczej
- **31 sierpnia 2014 r.** - zakończenie konsultacji
- **do 30 września 2014 r.** - opracowanie raportu z konsultacji

Akcja informacyjno-promocyjna

Konsultacjom społecznym towarzyszyła akcja informacyjna skierowana do mieszkańców, w której zastosowano następujące narzędzia komunikacyjne:

- serwisy internetowe Urzędu Miasta Torunia (www.torun.pl, www.konsultacje.torun.pl, www.um.torun.pl);
- serwis społecznościowy Facebook (Mój Toruń fanpage);
- usługa Toruń SMS;
- ogłoszenie w prasie;
- mailing do organizacji pozarządowych.

III Zestawienie uwag uczestników konsultacji społecznych

I. Wnioski z badania ankietowego

Pełen raport z przeprowadzonego badania stanowi załącznik nr 1 do niniejszego opracowania. Poniżej przedstawiono główne wnioski.

Wniosek 1. Rodzice spoza OPP „Dom Harcerza” rzadziej niż rodzice z Ogniska mają potrzebę korzystania z zajęć dodatkowych (zajęcia pozalekcyjne w szkołach i pozaszkolne).

Wniosek 2. Główną barierą dla rodziców spoza OPP „Dom Harcerza” w korzystaniu z zajęć dodatkowych jest ich koszt. Dla rodziców z Ogniska główne bariery korzystania z zajęć to – oprócz kosztu zajęć – brak interesującej oferty i brak oferty w miejscu zamieszkania.

Wniosek 3. Z badania wynika opinia rodziców, że zbyt mało jest atrakcyjnych (w sensie merytorycznym, jak i finansowym) ofert zajęć prowadzonych w dzielnicach.

Wniosek 4. Z oferty zajęć dodatkowych (pozaszkolnych i pozalekcyjnych) częściej korzystają dzieci rodziców młodych (w wieku do 44 lat), aktywnych zawodowo, z co najmniej średnim wykształceniem, o bardzo dobrej i dobrej sytuacji materialnej, których rodziny są małe (jest 1 lub 2 dzieci w wieku szkolnym). W przypadku większych rodzin (3 dzieci i więcej) na ogół rodzice decydują się na korzystanie z zajęć dodatkowych tylko części dzieci.

Wniosek 5. Zarówno rodzice z OPP „Dom Harcerza”, jak i spoza Ogniska szukali ofert zajęć głównie za pośrednictwem instytucji prowadzonych przez miasto.

Wniosek 6. Rodzice z OPP „Dom Harcerza” mają podobny poziom zaufania do oferty miejskiej i dzielnicowej – często zaczynają poszukiwania zajęć dla dzieci we własnej dzielnicy. Rodzice z OPP brali też pod uwagę oferty komercyjne częściej niż pozostali mieszkańcy.

Wniosek 7. Mieszkańcy częściej poszukują zajęć w placówkach prowadzonych przez miasto, między innymi ze względu na to, że w ich dzielnicach nie funkcjonują instytucje (inne niż szkoły), które mają ofertę zajęć dla dzieci i młodzieży szkolnej. Takie osiedla, gdzie mieszkańcy korzystają głównie z oferty zajęć pozalekcyjnych w szkołach to dzielnice

oddalone od centrum miasta (Wrzosey, Bielany, Rudak, Czerniewice) lub rozległe (Bydgoskie Przedmieście). Z oferty zajęć pozaszkolnych, korzystają częściej dzieci mieszkające na osiedlach, gdzie są aktywne placówki miejskie (Podgórz, Stawki) lub gdzie jest rozwinięta oferta klubów dzielnicowych (Rubinkowo).

Wniosek 8. Rodzice spoza OPP „Dom Harcerza” częściej kierują się kosztem zajęć i chcieliby, żeby dzieci uczestniczyły w zajęciach nieodpłatnych lub o niewielkiej odpłatności (do 50 zł miesięcznie). Dotyczy to szczególnie rodziców o niższym statusie materialnym. W konsekwencji rzadziej uwzględniają oni w poszukiwaniach ofertę komercyjną. Odwrotnie jest w przypadku rodziców z OPP – ta grupa liczyła się z koniecznym kosztem zajęć dodatkowych i przyglądała się ofertom zajęć, niezależnie od odpłatności.

Wniosek 9. Rodzice spoza OPP „Dom Harcerza” najchętniej korzystaliby z zajęć organizowanych w ich własnej dzielnicy lub w szkole, do której uczęszcza dziecko. Wyrażają umiarkowaną akceptację dla zajęć na Starówce.

Wniosek 10. Rodzicom OPP „Dom Harcerza” najbardziej odpowiada lokalizacja zajęć na Starówce, ale pozytywnie zapatrują się także na korzystanie z zajęć w pobliżu miejsca zamieszkania.

Wniosek 11. Badani mieszkańcy w niewielkim stopniu znają ofertę OPP Dom Harcerza. Wynika to przede wszystkim z tego, że zdecydowana większość badanych to mieszkańcy dzielnic oddalonych od centrum miasta, a poszukiwania ofert zajęć dodatkowych koncentrują się na okolicach zamieszkania, zwłaszcza w przypadku osób o bardziej problemowej sytuacji materialnej.

Wniosek 12. Większość (76,5%) badanych mieszkańców nie podejmowała nigdy starań o udział dzieci w zajęciach OPP Dom Harcerza.

Wniosek 13. Zarówno nauczyciele, jak i rodzice z OPP „Dom Harcerza” oceniają tę instytucję bardzo wysoko. Oceny te są niezależne od wcześniejszych doświadczeń – to znaczy, że na ocenę nie wpłynęła np. trudność w dostaniu się na zajęcia ze względu na wielkość grup lub niedogodność godzin lub dni zajęć, ewentualnie zmiany możliwości dojazdu na zajęcia (takie przeszkody lub powody do rezygnacji z zajęć wskazali nauczyciele). Warto przy tym zwrócić uwagę, że bardziej krytyczni (nie dotyczy to lokalizacji) są ci nauczyciele, którzy są zawodowo związani także z innymi instytucjami i/lub prowadzą pojedyncze przedmioty.

Wniosek 14. Dobrze, ocenili zostały ocenione następujące cechy OPP „Dom Harcerza”: liczba i wielkość pomieszczeń oraz dojazd na zajęcia.

Wniosek 15. Oceny rodziców spoza OPP są niższe w stosunku do opinii osób z „Domu Harcerza” – wszystkie elementy, do których mogli się odnieść mają oceny niższe niż dobra. Szczególnie nisko oceniono możliwość dojazdu na zajęcia oraz dni i godziny prowadzonych zajęć (uwaga: w wynikach uwzględniono wyłącznie opinie osób, które znają ofertę OPP DH).

Wniosek 16. Rodzice z OPP „Dom Harcerza” nie chcą zmian ani oferty, ani reguł odpłatności za udział w zajęciach (tylko pojedynczo pojawiały się głosy o potrzebie zmiany, np. innych cen dla rodzin wielodzietnych lub obniżeniu opłat).

Wniosek 17. Nieco bardziej otwarci na zmiany, ale w ograniczonym zakresie, są nauczyciele. Pojedyncze osoby zgłaszają potrzebę zwiększenia liczby i wielkości pomieszczeń, wprowadzenia zmian w organizacji zajęć (wprowadzenie zajęć skorelowanych), zmniejszenie wielkości grup na wybranych zajęciach. Widzą też potrzebę silniejszej współpracy z samorządem, co ma zapewnić obopólne zrozumienie potrzeb. Nauczyciele w swoich opiniach odnosili się także do ewentualnej zmiany lokalizacji OPP. Przeważają opinie, że zalety obecnej lokalizacji przewyższają ewentualne niedogodności. Gdyby jednak musiało dojść do relokacji, to najlepszym rozwiązaniem miałyby być przeniesienie całej placówki z pełną ofertą (1 głos).

Wniosek 18. Rodzice spoza OPP „Dom Harcerza” w większości nie oczekują zmian w ofercie Ogniska. Część mieszkańców chciałaby jednak jej rozszerzenia (np. o pożądane przez nich zajęcia sportowe) lub nadania ofercie OPP Dom Harcerza charakteru unikatowego i wybranie tylko takich zajęć, które nie są oferowane w innych pobliskich instytucjach (np. MDK).

II. Uwagi, komentarze zgłaszane w trakcie spotkania otwartego

Uwagi, komentarze wygłaszane były zarówno przez członków grupy roboczej, jak i osoby zasiadające na publiczności. Z jednej strony pojawiały się pytania czy wątpliwości w stosunku do samego procesu konsultacyjnego, a z drugiej strony odnośnie przedstawionych wyników badania.

Zgłoszone zapytania, postulaty można skategoryzować w kilku grupach tematycznych. Dodatkowo na uwagi i pytania, które wymagały ustosunkowania się, udzielano na bieżąco odpowiedzi i wyjaśnień.

Pytanie/uwaga/komentarz	Odpowiedź/wyjaśnienie
TERMIN KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	
Monika Gotlibowska (Rada Rodziców): Konsultacje odbyły się w okresie urlopowym.	Janusz Pleskot (Wydział Edukacji): Konsultacje odbywają się w terminie wakacyjnym zgodnie z tym, jak chcieli wnioskodawcy.
prof. Piotr Petrykowski (Wydział Nauk Pedagogicznych UMK): Źle się stało, że w okresie wakacyjnym analizujemy działalność OPP „Dom Harcerza” czy jakiegokolwiek innej placówki edukacyjnej.	Paweł Piotrowicz (Wydział Komunikacji Społecznej i Informacji): Rada Miasta Torunia podjęła uchwałę o przeprowadzeniu konsultacji społecznych zgodnie ze złożonym wnioskiem, w tym zaproponowanym przez wnioskodawców terminem konsultacji.
Piotr Gauden (Rada Rodziców): Prosiłiśmy, aby konsultacje społeczne odbyły się w innym terminie.	
Paweł Gulewski (Rada Miasta Torunia): Nie wiem czy w związku z tym, że konsultacje zostały przeprowadzone w okresie urlopowym, wyniki badania nie są zachwiane.	
Piotr Wielgus: W czasie gdy składano wniosek o konsultacje, obowiązywał uchwała intencyjna w sprawie OPP „Domu Harcerza”. Była informacja, że OPP będzie przeniesiony do „Budowlanki”.	
Piotr Gauden (Rada Rodziców): Ta sytuacja wyglądałaby inaczej, gdyby prezydent i rada miasta zaczęli zastanawiać się nad edukacją pozaszkolną w mieście w styczniu. Wtedy pewne rozwiązanie zostało narzucone, od którego potem odstąpiono.	-----

SPOSÓB INFORMOWANIA RODZICÓW O KONSULTACJACH SPOŁECZNYCH	
<p>Monika Gotlibowska (Rada Rodziców): Z przykrością muszę stwierdzić, że słabo rodzice byli poinformowani o trwających konsultacjach. 11 sierpnia otrzymałam maila, a ankietę można było wypełnić do 13 sierpnia. Jest to okres urlopowy.</p>	<p>Paweł Piotrowicz (Wydział Komunikacji Społecznej i Informacji): Umówiliśmy się z OPP „Dom Harcerza”, że powiadomią swoich rodziców o dyżurach ankietowych. SMSy i maile zostały wysłane dla pewności, że informacja o konsultacjach społecznych dotrze do możliwie najszerszej grupy rodziców. O badaniu zostali przez urząd powiadomieni wszyscy rodzice, których dane kontaktowe otrzymaliśmy z OPP.</p>
<p>Piotr Gauden (Rada Rodziców): Przykro mi, ale SMSa dostałem za późno. Poza tym nie dotarło z SMSami do wszystkich osób zainteresowanych.</p>	
METODOLOGIA BADANIA	
<p>Monika Gotlibowska (Rada Rodziców): Uchwała mówiła o przeprowadzeniu diagnozy potrzeb OPP „Dom Harcerza”, a konsultacje bardziej badają potrzeby mieszkańców, a nie OPP „Dom Harcerza”. (...) Jeśli mówimy o diagnozie potrzeb, to powinniśmy przeprowadzić konsultacje środowiskowe, czyli tej grupy, której to dotyczy.</p>	<p>Paweł Piotrowicz (Wydział Komunikacji Społecznej i Informacji): Mówimy o instytucji, która nie działa sama dla siebie, ale dla uczniów. Dzieci i młodzież szkolna, także niekorzystająca obecnie z OPP Dom Harcerza, a także ich rodzice to potencjalni klienci placówki. Należy więc dobrze zdiagnozować także ich potrzeby.</p>
<p>Piotr Wielgus: Wniosek dotyczył potrzeb „Domu Harcerza”. Pierwsza część badania dotyczyła szerszego zjawiska i potrzeb edukacyjnych – i widocznie jest brak takich placówek. Mówienie o tych potrzebach jest insynuowaniem, że ta placówka powinna spełniać oczekiwania wszystkich mieszkańców. Odrębnie powinniśmy zająć się ofertą zajęć pozalekcyjnych, a osobno OPP „Dom Harcerza”.</p>	<p>Janusz Pleskot (Wydział Edukacji): Dyskusja była oparta nie tylko o rodziców i nauczycieli, ponieważ nie można skupić się tylko na tych użytkownikach „Domu Harcerza”, którzy są obecnie. Może inni mają inną ocenę. Trzeba umożliwić wypowiedzenie się na ten temat osobom, które chciałyby skorzystać z oferty w przyszłości.</p>
<p>Piotr Gauden (Rada Rodziców): Czy ankiety były anonimowe? Rodzice byli proszeni o podanie imienia i nazwiska w celu weryfikacji.</p>	<p>Monika Kwiecińska-Zdrenka (Soma): Wszystkie ankiety były anonimowe. Dane osobowe służyły jedynie do przeprowadzenia procedury kontrolnej. W bazach, na których pracowaliśmy, nie ma żadnych elementów i</p>

<p>Magdalena Noga (nauczyciel OPP „Dom Harcerza”): W ankiecie dla nauczycieli już w pierwszym pytaniu trzeba było wskazać rodzaj prowadzonych zajęć. Nie trudno zatem dojść, kto to wypełniał.</p>	<p>analiz pozwalających na połączenie osoby i jej wypowiedzi.</p>
<p>ZNACZENIE BADANIA W PROCESIE KONSULTACYJNYM</p>	
<p>Jadwiga Roguska (nauczyciel OPP „Dom Harcerza”): Jaka jest waga ankiety w przyszłych decyzjach? Jak wyniki badania będą wpływać na podejmowane decyzje?</p>	<p>Paweł Piotrowicz (Wydział Komunikacji Społecznej i Informatyki): Ankieta jest jednym z narzędzi i ma być wskazówką dla grupy roboczej. Grupa może uznać wnioski za dobre lub złe. Może okazać się, że wszystkie wnioski zostaną przyjęte, może połowa, może jeden. Istotą jest to, żeby zostały omówione i rozszerzone.</p> <p>Rafał Garpiel (moderator): Wyniki badań ankietowych nie stanowią jedyne katalogu wniosków. Ankieta nie wyznacza jedyne punktu widzenia.</p>
<p>prof. Piotr Petrykowski (Wydział Nauk Pedagogicznych UMK): Skupiamy się w dyskusji na tym, czy firma przeprowadziła badanie rzetelnie, czy też nie. Nie jest to meritum sprawy.</p>	<p>Janusz Pleskot (Wydział Edukacji): Mamy dane – lepsze lub gorsze. Czekamy na dużo pracy z wnioskami z badania.</p>
<p>Piotr Gauden (Rada Rodziców): Zgadzam się, że „okopaliśmy się” na swoich pozycjach, a w tej dyskusji zapominamy o dzieciach i ich potrzebach.</p>	<p>Paweł Piotrowicz (Wydział Komunikacji Społecznej i Informatyki): Zarzucamy sobie złą wolę zamiast rozmawiać o potrzebach. Zadaniem grupy roboczej jest wypracowanie pewnych propozycji. Propozycją może być również brak zmian.</p>
<p>Jadwiga Roguska (nauczyciel OPP „Dom Harcerza”): Istnieje niebezpieczeństwo wybiórczego traktowania wniosków. Można wybrać wniosek, który może być dla nas korzystny, a kolejny z kolei jest niekorzystny.</p>	
<p>WYNIKI BADANIA</p>	
<p>Hanna Bartłomiejus (nauczyciel OPP „Dom Harcerza”): Optymizmem nappełnił mnie wniosek rodziców i mieszkańców, że jest potrzebna taka placówka w Toruniu. Dzieci</p>	<p>-----</p>

korzystają najchętniej z takich ośrodków.	
Zbigniew Ernest (Rada Miasta Torunia): Badanie pokazało, że istnieją oczekiwania ze strony mieszkańców, rodziców i nauczycieli. Są oczekiwania pewnych zmian i dotyczą one poszerzenie oferty. W związku z tym placówka jest dobrze odbierana, skoro oczekuje się dalszego rozwoju.	-----
SPECYFIKA PLACÓWKI I JEJ DZIAŁALNOŚĆ	
Monika Gotlibowska (Rada Rodziców): Zaniepokoił mnie fakt, że tak mało mówi się o osiągnięciach dzieci z OPP (na podstawie monitoringu prasy). Być może wynika to z faktu, że są przyjmowane wszystkie dzieci, bez castingów. Selekcja jest naturalna i przebiega w trakcie roku szkolnego. Nie można porównywać, więc z Młodzieżowym Domem Kultury.	-----
Hanna Bartłomiejus (nauczyciel OPP „Dom Harcerza”): W zajęciach uczestniczą dzieci ubogie, również ze starówki – OPP „Dom Harcerza” umożliwia im dostęp do edukacji pozaszkolnej.	-----
Anna Piech (nauczyciel OPP „Dom Harcerza”): Badanie potwierdziło, że OPP „Dom Harcerza” jest specyficzną placówką, której oferta różni się od zajęć pozalekcyjnych w szkole.	Zbigniew Ernest (Rada Miasta Torunia): Nikt nie podważał i nie podważa sensu istnienia tej placówki. Nie jest też kwestionowany poziom usług. Zastanawiamy czy można coś polepszyć, czy zostawić tak jak jest.
Anna Piech (nauczyciel OPP „Dom Harcerza”): Jest to placówka prorodzinna – rodziców cieszy fakt, że możemy przyjmować rodzeństwa i mają one zajęcia jednocześnie. Jeśli nasze zajęcia miałyby być rozczłonkowane w różnych dzielnicach, nie będzie to możliwe.	-----

OFERTA ZAJĘĆ W OPP „DOM HARCERZA” I TORUŃSKICH SZKOŁACH	
Ile dzieci uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych (w szkołach)?	Danuta Samsel (Wydział Edukacji): Około 24 000 uczniów uczestniczy w zajęciach dodatkowych w szkołach.
Piotr Gauden (Rada Rodziców): W grupie 24 000 uczniów ile stanowią dzieci uczestniczące w zajęciach w świetlicy, ile w zajęciach dodatkowych w szkole, a ile w zajęciach karnych? Z zajęciami pozalekcyjnymi generalnie jest problem w Polsce. Problemem jest ciągłość tych zajęć, ponieważ są często przerywane. Bez poszerzenia oferty zajęć pozalekcyjnych, ciągłych, nie rozwiążemy problemu braku zajęć w mieście. W „Domu Harcerza” jest około 800 wychowanków. Samo OPP nie zaspokoi zapotrzebowania na zajęcia dodatkowe w całym Toruniu.	Paweł Piotrowicz (Wydział Komunikacji Społecznej i Informacji): Są to dane otrzymane od szkół. Nie jest wykonalne sprawdzenie tych danych. Celem spotkania jest ustalenie pewnych faktów, a takie dane dają pewną wiedzę o zapotrzebowaniu na zajęcia dodatkowe.
Piotr Gauden (Rada Rodziców): Jaki jest sens pytania o zajęcia z nauk ścisłych w takim ognisku? Są to typowe zajęcia pozalekcyjne. Podobnie gdzie Państwo widzą w „Domu Harcerza” zajęcia sportowe?	Paweł Piotrowicz (Wydział Komunikacji Społecznej i Informacji): Pytaliśmy o potrzeby mieszkańców, chcieliśmy się dowiedzieć czego chcą ludzie. Monika Kwiecińska-Zdrenka (Soma): Pytaliśmy z jakich zajęć korzystają dzieci mieszkańców i rodziców i jakie zajęcia powinny być zawarte w ofercie. Pytano też, o co moglibyśmy poszerzyć ofertę, a co nie występuje i być może nie będzie występowało w ofercie OPP.
Anna Piech (nauczyciel OPP „Dom Harcerza): Nie umniejszamy znaczenia zajęć prowadzonych w szkołach. Jest potrzeba, aby tych zajęć był więcej. OPP „Dom Harcerza” jako jedna instytucja nie jest w stanie zapewnić zajęcia 24 tys. dzieci w Toruniu	-----

KOSZTY FUNKCJONOWANIA OPP „DOM HARCERZA”, KWESTIA ODPLATNOŚCI ZA ZAJĘCIA	
<p>Monika Gotlibowska (Rada Rodziców): Duży akcent położony został w ankiecie na koszty. Nie rozumiem dlaczego tak się stało, ponieważ w OPP zajęcia są bezpłatne, a opłaty na Radę Rodziców są dobrowolne. Chciałabym podkreślić, że we wszystkich szkołach są zbierane pieniądze na komitet rodzicielski. Dzięki tym funduszom możemy realizować różne działania.</p>	<p>-----</p>
<p>Joanna Scheuring-Wielgus: Czy OPP „Dom Harcerza” przynosi straty? Jeśli nie, to po co zmieniać coś w instytucji, w której nie ma strat?</p>	<p>Monika Gotlibowska (Rada Rodziców): Nie ma strat.</p> <p>Janusz Pleskot (Wydział Edukacji): Jest to instytucja finansowana ze środków budżetu Gminy Miasta Toruń. Samorząd pokrywa koszty wynagrodzeń pracowników i eksploatacji budynku. Nie jest to przedsiębiorstwo, więc nie przynosi zysku, a gmina z racji prowadzenia ponosi straty.</p> <p>prof. Piotr Petrykowski (Wydział Nauk Pedagogicznych UMK): Każda placówka edukacyjna przynosi straty, bo jest utrzymywana przez samorząd. Można by zwiększyć ilość placówek pracy pozaszkolnej w mieście, ale samorząd ponosi koszty, a ma ograniczony budżet.</p>
<p>Hanna Bartłomiejus (nauczyciel OPP „Dom Harcerza): Zajęcia w OPP „Dom Harcerza” są bezpłatne. Jest dobrowolna opłata na Radę Rodziców OPP „Dom Harcerza”, ale są to nieznaczne opłaty poniżej progu oczekiwań rodziców. Jedna trzecia uczestników zajęć nie płaci za zajęcia – jest to grupa dzieci ubogich, głównie ze starówki.</p>	<p>-----</p>
<p>Zbigniew Ernest (Rada Miasta Torunia): Oczekiwane jest rozwiązanie problemu związanego z trudną dostępnością. Jest „niby” dobrowolna opłata, którą uiszcza 2/3</p>	<p>-----</p>

rodziców. Część osób nie korzysta z oferty ze względów finansowych.	
LOKALIZACJA, MOŻLIWOŚCI BUDYNKU	
Anna Piech (nauczyciel OPP „Dom Harcerza): Zdaniem wszystkich nauczycieli zalety obecnej lokalizacji niwelują wady, jakie ona ma. Zgadza się, że budynek możemy opuścić, ale w całości.	-----
prof. Piotr Petrykowski (Wydział Nauk Pedagogicznych UMK): Zgodnie z zasadą zaufania społecznego, coś co jest w centrum, budzi większe zaufanie.	-----
Zbigniew Ernest (Rada Miasta Torunia): Problem stanowi również brak odpowiedniej ilości pomieszczeń. Była koncepcja na przełomie marca i kwietnia, gdzie dopuszczano możliwość zmiany lokalizacji całości placówki w miejsce, gdzie można by poszerzyć ofertę.	-----
Paweł Gulewski (Rada Miasta Torunia): Zgodnie z wynikami badania bardzo dobrym miejscem dla zajęć pozalekcyjnych jest centrum miasta. Dowóz na zajęcia to jest w najgorszym wypadku 15-20 minut. Badanie pokazuje, że kryterium geograficzne w przypadku OPP „Dom Harcerza” nie istnieje.	-----

Celem uzupełnienia zgłoszonych uwag i komentarzy należy przytoczyć opinię prof. Petrykowskiego, w ocenie którego przeprowadzone badania i konsultacje społeczne należy traktować jako punkt wyjścia do dalszej diagnozy. Są to pewne analizy, które mogą być podstawą do wyznaczania dalszych planów. Podjęte działania powinny być rozpatrywane raczej jako proces diagnozowania potrzeb takiej placówki.

Zaproszeni eksperci odnieśli się także do roli, jaką pełnią zajęcia dodatkowe w poznawczym, emocjonalnym i społecznym rozwoju dziecka. Nie ma jednoznacznej

odpowiedzi czy zajęcia powinny odbywać się w szkole, czy poza szkołą. Z jednej strony są szkoły, do których dzieci chętnie chodzą i czują się bezpiecznie. Z drugiej, jest grupa uczniów, dla której szkoła kojarzy się z negatywnymi emocjami, a tym samym nie wyrazi chęci uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych w tym samym budynku. Argumentem przemawiającym za zajęciami poza miejscem nauki jest fakt, że oddalone instytucje uczą wchodzenia w nowe relacje emocjonalno-społeczne. Ponadto niwelowany jest aspekt interesowności, który pojawia się w szkole – dzieci nie konkurują ze sobą, ale współtworzą.

III. Zestawienie opinii ze spotkania grupy roboczej

Spotkanie grupy roboczej (29.08.2014) zostało podzielone na dwie części. Pierwsza z nich miała charakter swobodnej dyskusji pomiędzy członkami grupy roboczej, stanowiącej wstęp do późniejszej części merytorycznej spotkania. Część uwag i komentarzy były tożsame z tymi, które zostały zgłoszone w trakcie spotkania otwartego. Dotyczyły one m.in.: samego faktu przeprowadzania konsultacji społecznych, ich terminu, sposobu informowania rodziców o badaniu, metodologii badania.

Natomiast druga część spotkania koncentrowała się na trzech aspektach funkcjonowania OPP „Dom Harcerza”:

1. Lokalizacja (lub lokalizacje, np. powołanie filii);
2. Oferta (kwestia jej adekwatności do potrzeb dzieci i zainteresowania użytkowników; propozycje dostosowania oferty; ograniczenia uniemożliwiające rozszerzenie oferty);
3. Promocja (rozumiana nie tylko jako stosowane narzędzie reklamowe, ale także jako zasięg oddziaływania ogniska; skuteczność docierania do potencjalnych uczestników z różnorodnych środowisk).

Poniżej znajduje się zestawienie opinii członków grupy roboczej dotyczących propozycji rozwiązań odnośnie 3 wyodrębnionych aspektów. Warto zaznaczyć, że przedstawione stanowiska w większości przypadków nie są wobec siebie sprzeczne.

Dodatkowo, zdaniem członków większości grupy roboczej, konsultacje dotyczące ogniska wykazały potrzebę dyskusji na szerszy temat, jaki stanowi edukacja pozalekcyjna i pozaszkolna w Toruniu. W taki proces konsultacji należałoby włączyć inne instytucje, np. MDK, WOAK.

	LOKALIZACJA	OFERTA	PROMOCJA
dr Małgorzata Anna Banasiak (Wydział Nauk Pedagogicznych UMK)	Lokalizacja jest bardzo dobra. Jest to często jedyna okazja dla rodzica do pobycia w centrum. Lokalizacja filii jest dobrym pomysłem, o ile byłoby na takiej samej zasadzie jak teraz (nie jedna sala w filii). Umożliwi to przyprowadzenie dwójki dzieci na zajęcia w jednym miejscu i czasie.	Pracownicy ogniska radzą sobie z poszerzaniem oferty, jak tylko mogą. Można powiedzieć, że oferta zawsze mogłaby być szersza, ale to wiąże się z kosztami. Oferta zajęć jest bogata na tyle, na ile pozwala obiekt.	Z badania wynika, że klientami OPP „Dom Harcerza” są przede wszystkim dzieci rodziców z średnim i wyższym wykształceniem. Sama nazwa placówki sugeruje, że są to dzieci należące do harcerstwa. Nazwa może ograniczać dostęp, ponieważ powoduje błędne skojarzenia.
dr hab. Piotr Petrykowski, prof. UMK (Wydział Nauk Pedagogicznych UMK)	Ognisko powinno pozostać w centrum miasta. Mam wątpliwość czy ten obiekt zaspokaja potrzeby OPP w całości, czy spełnia niezbędne kryteria. Nie należy zamykać się na poszukiwanie innych rozwiązań. Natomiast lokalizowanie filii na stałe jest dość ryzykowne. Oferta filii musiałaby być dostosowana do lokalnych potrzeb. Przypuszczam, że wielu rodziców mimo wszystko będzie wolało przywozić dzieci na zajęcia do centrum. Istotny w tym wszystkim jest syndrom oderwania się od domu.	Ognisko będzie żywym tworem, póki będzie proponować coś, co nie znajduje się w ofercie innych placówek. Obecna oferta pozwala na kształtowanie kompetencji, które wydają się być niepotrzebne, ale stanowią kluczowy element rozwoju. Zainteresowania artystyczne rozwijają np. wyobraźnię, umiejętność komunikowania się, czyli coś czego brakuje w szkołach. OPP niech będzie placówką, która dopełnia „zaburzoną” szkołę.	Bardziej właściwym słowem odnośnie tego tematu byłoby „propagowanie”. Nie mam żadnej innej koncepcji poza rozpowszechnianiem takiej idei wśród rodziców: „Co będzie miało z tego twoje dziecko?”. Należy uświadomić, że czas przejazdu do OPP, nie jest czasem straconym.
Anna Piech (nauczyciel OPP „Dom Harcerza”)	Kładę nacisk na to, aby być jednością – aby placówka zachowała swój charakter i miejsce. Stworzenie filii nie jest złym pomysłem. Ważne, żeby placówka była jednością i mogła się rozwijać. Tylko wtedy będzie mogła zapewnić rozwój kulturalny wychowankom.	Oferta zajęć sama się weryfikuje. Jeśli będzie zła, to nie znajdziemy odbiorców. Ofertę zawsze można poszerzać, modyfikować, uwzględniając możliwości zawodowe nauczycieli i ograniczenia lokalowe.	Nazwa rzeczywiście utrudnia i pomaga w docieraniu do pewnych środowisk. Rodzice z niższym wykształceniem lub rodziny o niższym standardzie życia rzadziej odwiedzają „Dom Harcerza”, ale mogą liczyć na pomoc w finansowaniu zajęć. Dla takich dzieci organizujemy też zajęcia w

			Piernikowym Miasteczku. Z działaniami promocyjnym powinniśmy docierać przede wszystkim do rodziców, ponieważ to oni decydują głównie za dzieci.
Hanna Bartłomiejus (nauczyciel OPP „Dom Harcerza”)	Lokalizacja jest doskonała również dzięki zabytkowemu otoczeniu. Byłabym ostrożna z używaniem określenia filia, ale np. wynajmowanie sal w szkołach jest warte rozpatrzenia.	Nauczyciele dokładają starań, aby oferta była bogata. Staramy się być mobilni i elastyczni, ale grono pedagogiczne liczy tylko 10 osób.	Zasięg promocyjny ogniska jest duży, choć różnie się to rozkłada w poszczególnych dzielnicach miasta. Może należałoby przemyśleć intensyfikację promocji w dzielnicach, z których najmniejsza liczba dzieci uczestniczy w zajęciach OPP. Zdecydowanie działania promocyjne należy kierować do rodziców.
Monika Gotlibowska (Rada Rodziców OPP „Dom Harcerza”)	Należy zostawić tę lokalizację w kontekście rewitalizacji starówki także w kontekście organizacyjnym – cała jednostka musi być w jednym miejscu, aby dobrze działać i zajęcia mogły być ze sobą skorelowane. Wyjście na zewnątrz jest możliwe, ale jako wzbogacenie oferty. Wtedy można by myśleć o nowych lokalizacjach. Nie powinno być rozproszenia na pojedyncze zajęcia w różnych lokalizacjach. Atutem placówki jest możliwość przyprowadzania dzieci, które korzystają z zajęć jednocześnie.	Oferta nie powinna być powielona w stosunku do zajęć prowadzonych w innych instytucjach. Należałoby postawić na specjalizację w zajęciach artystycznych.	Doszliśmy do wniosku, że w zajęciach uczestniczą przede wszystkim dzieci rodziców z wyższym wykształceniem, którzy mają większą świadomość. W związku z tym być może należałoby działania promocyjne kierować do dzieci, które zainteresowałyby rodziców – również tych z niższym wykształceniem. Starabym się wyjść z ofertą bezpośrednio do dzieci, m.in. poprzez pokazy uczestników zajęć. Placówka angażuje się w różne imprezy miejskie i organizuje koncerty, pokazy, na które zaprasza urzędników i inne instytucje.

<p>Piotr Gauden (Rada Rodziców OPP „Dom Harcerza”)</p>	<p>Centrum jest dobrze skomunikowane. Nie wiadomo czy przeniesienie np. na Wrzosey, ułatwiłoby dojazd do ogniska. Obecna lokalizacja podoba się też ze względu na specyfikę miejsca. Starówka „umiera” i przyprowadzenie dzieci na zajęcia do „Domu Harcerza” jest dobrym powodem, by spędzić tu czas. Bardzo ważne jest pozostawienie instytucji jako całości. Należy poszukiwać możliwości realizacji zajęć dodatkowych w innych dzielnicach, ale nie mogłyby to być pojedyncze zajęcia. OPP „Dom Harcerza” jest w stanie zapewnić zajęcia tylko pewnej grupie dzieci. Pytanie na ile szkoła może zaspokoić to zapotrzebowanie.</p>	<p>Gdyby postąpić zgodnie z wynikami badań, to 50% zajęć było sportowych. Wiązałoby się to z całkowitą likwidacją obecnego kształtu placówki. Niemożliwe jest trafienie w gusta wszystkich osób. Jest możliwość rozwoju oferty, ale specjalistycznej i innej niż w innych instytucjach. Istotna jest próba przewidzenia, co w perspektywie 2-3 lat będzie interesowało dzieci i młodzież.</p>	<p>Dużą promocję działalności ogniska stanowiła sytuacja związana z likwidacją placówki. Niestety do ludzi trafiają głównie rzeczy negatywne, a w niewielkim stopniu sukcesy, pokazy. W szkołach są tablice z ofertami zajęć dodatkowych, ale jest to raczej nieskuteczne działanie. Podobnie jest z ulotkami. Lepszą sposobem promocji jest organizacja warsztatów w szkołach, na których dzieci widzą, czego będą mogły się nauczyć na zajęciach w „Domu Harcerza”. Tak zainteresowane dziecko, przyprowadzi rodzica do OPP. Problem jest dotarcie do gorzej sytuowanych rodziców. Powinniśmy działania ukierunkować na przedszkolaki, ponieważ te dzieci są najbardziej zainteresowane i istnieje szansa, że będą kontynuować udział w zajęciach w późniejszym okresie. Akcja promocyjna w szerokim stopniu niesie ryzyko, ponieważ może być więcej dzieci na listach rezerwowych.</p>
<p>Zbigniew Ernest (Rada Miasta Torunia)</p>	<p>Dotychczasowa lokalizacja nie jest doskonała ze względu na ograniczoną przestrzeń i odległość od miejsc parkingowych. Lepiej byłoby przenieść ognisko do dużej, przestrzennej lokalizacji z</p>	<p>OPP „Dom Harcerza” powinno utrzymać obecną ofertę i skupić się na zajęciach artystycznych. Inne zmiany pożądane przez mieszkańców powinny być realizowane w szkołach w ramach zajęć pozalekcyjnych</p>	<p>Najlepiej trafić z promocją oferty do przedszkoli i szkół podstawowych, gdzie dzieciom można rozdać np. ulotkę. Także rodzicom w trakcie wywiadówek. Samo wywieszanie w gablotach rzeczywiście nie</p>

	własnymi miejscami parkingowymi, a dodatkowo utworzyć filie placówki.	czy jako zajęcia filialne.	oznacza, że rodzice zapoznają się z tymi informacjami.
Paweł Gulewski (Rada Miasta Torunia)	Trudno o taką lokalizację, o jakiej mówi p. Zbigniew Ernest. Przedsiębiorcy wskazują właśnie starówkę w odpowiedzi na pytanie o to, gdzie chcieliby mieć siedzibę swojej firmy. Sytuacja z miejscami parkingowymi jest coraz lepsza. Ognisko powinno działać w tym miejscu, gdzie obecnie. Filie tak, ale nie w fizycznym tego słowa znaczeniu. Można pomyśleć np. o warsztatach instytucjonalnych, współpracy z placówkami, nie tworząc etatów Tylko działać w formie sieci powiązań kulturalnych.	Proponowałbym przedstawienie prezydentowi propozycji dotyczącej poszerzenia oferty.	Jedną z rekomendacji powinna być próba stworzenia programu promocji, który obejmowałby najbliższe 2-3 lata. Taki program powinien oczywiście powstać przy ścisłej współpracy z Urzędem Miasta Torunia.
Janusz Pleskot (Wydział Edukacji UMT)	Kwestia dojazdu zależy od dzielnicy, bo np. z Bydgoskiego na Wrzosey jest trudny. Czy to musi być starówka? Być może nie. Badanie pokazało, że mieszkańcy chcieliby tego typu placówki na swoich osiedlach. Takie filie nie powinny mieć bardzo bogatej oferty, a raczej skupić się na dwóch rodzajach najbardziej popularnych zajęć.	Szansą na rozwój oferty OPP „Dom Harcerza” jest tworzenie unikatowych zajęć, przy utrzymaniu takich samych kosztów. Nauczyciele, obserwując dzieci, widzą potrzeby korelacji pewnych zajęć (np. zajęcia plastyczne przy sztalugach i na komputerze).	Warto ukierunkować działania na dzieci w wieku przedszkolnym. Tego typu zajęcia nie wymagają znacznego przystosowania sal, specjalistycznego sprzętu. Można najprostszymi metodami nauczyć już pewnego spojrzenia artystycznego. Dotarcie z informacją o ofercie w postaci ulotki ma ograniczony zakres, podobnie jak zebrania z rodzicami. Dotarcie z ofertą do dzieci poprzez warsztaty, pokazy w szkołach wydaje się skuteczniejsze.

<p>Danuta Samsel (Wydział Edukacji UMT)</p>	<p>Placówka powinna być zlokalizowana w miejscu, gdzie jest dobry dojazd i parking. Nie jestem za tworzeniem filii, ponieważ jest to utrudnienie organizacyjne. Ewentualnie można przemyśleć organizację takich zajęć w innych dzielnicach w zależności od potrzeb.</p>	<p>Oferta realizowanych zajęć powinna być zdiagnozowana, dostosowana do potrzeb/zainteresowania odbiorców, a także do wykształcenia nauczycieli. Powinno być wiele programów autorskich łączących różne przedmioty.</p>	<p>OPP „Dom Harcerza” promuje się w sposób dobry, szczególnie w ostatnich miesiącach (np. napis „Zapisy”). Ten kierunek promocji powinien być kontynuowany. Najbardziej do dzieci trafiają możliwość uczestnictwa w warsztatach, pokazach. Można wychodzić z takimi działaniami nie tylko do szkół, ale i do zakładów pracy. Właściwą perspektywą jest zajęcie się młodszymi dziećmi, bo taka jest perspektywa.</p>
---	---	---	---

IV. Inne zgłoszone uwagi

W trakcie konsultacji społecznych wpłynęły 3 formularze oraz 1 mail, poprzez które zgłoszono następujące uwagi:

- *Oferta zajęć „Domu Harcerza” jest atrakcyjna – osobiście uczęszczam na zajęcia dodatkowe w OPP (joga). Poza tym odbywają się tam inne zajęcia niż w MDK, co jest pozytywne. Chciałabym, aby główna siedziba OPP znajdowała się na Starym Mieście. (mieszkanca Torunia, nie ma dzieci w wieku 3-19 lat)*
- *Chodziłam do OPP „Dom Harcerza” na zajęcia przez 3 lata i bardzo mi się podobało, jak były prowadzone zajęcia. Przez uczęszczanie tu na zajęcia osiągnęłam bardzo dużo. (mieszkanca Torunia, nie ma dzieci w wieku 3-19 lat)*
- *Mam nadzieję, że „Dom Harcerza” będzie funkcjonował jak do tej pory, czyli zapewniał naszym dzieciom atrakcyjne spędzanie wolnego czasu. Zajęcia w „Domu Harcerza” były zawsze gwarancją ciągłości, a nie tak jak w pobliskich szkołach. Na początku roku szkolnego tworzyły się jakieś zajęcia, ale w połowie często nie miały racji bytu – dzieci rezygnowały i grupa się rozpadła. Mam czwórkę dzieci w wieku 21, 19, 12, 10 lat i wszystkie uczęszczały na zajęcia w „Domu Harcerza”. Obecnie córka jest w grupie baletowej. Na zajęcia przywożę ją od 4. Roku życia, czyli od 8 lat. Nie wyobrażamy sobie, aby mogło być inaczej. Starsza córka zrezygnowała z zajęć dopiero w klasie maturalnej, czyli po 10 latach. (mieszkaniec Torunia, ma dzieci w wieku 3-19 lat)*
- *Szanowni Państwo!! Chciałbym przyłączyć się do konsultacji społecznej, prowadzonej w sprawie usytuowania Ogniska Pracy Pozaszkolnej “Dom Harcerza” w Toruniu. Lokalizacja Ogniska umożliwi skorzystanie z prowadzonych w nim zajęć praktycznie przez wszystkich mieszkańców miasta, zainteresowanych taką formą aktywizowania własnych dzieci. Wiąże się to z możliwością bezprzesiadkowego dojazdu do centrum, w rejon Starego Rynku, z każdego zakątka miasta. I to jest największa wartość tej lokalizacji. Poza tradycją, której nie wolno nie doceniać w całości dyskusji.*

Być może rację ma Prezydent Miasta chcąc usytuować tę placówkę w którejś z niewykorzystanych powierzchni szkół w mieście. Ale... Zawsze jest jakieś “ale”. Może budżet miasta odczuje wyraźnie, gdy zaprzestanie płacić Hufcowi czynsz. Tylko co zrobią harcerze z tak nagle zwolnioną powierzchnią? Zagospodarują ją na własne

cele? Nie sądzę. Ta powierzchnia jest na ich stałe, całoroczne potrzeby za duża. W końcu tradycyjnym miejscem pracy harcerskiej powinny być szkoły. Zawsze tak było. W każdej szkole, przy której funkcjonowała drużyna harcerska, była także harcówka. I było dobrze. Wzajemna współpraca kierownictwa szkoły i kierownictwa drużyny harcerskiej miała wymierny wyraz w organizacji czasu wolnego, ferii, wakacji, imprez sportowych czy sprawnościowych itd, itd. A zatem komu harcerze wynajmą wolną powierzchnię? Kto już sobie ostrzy ząbki na wolną powierzchnię w samym centrum Starego Miasta? To jest podstawowy problem tego całego zdarzenia i pomysłu. Być może Prezydent Miasta wie, kto skorzystałby na zmianie lokalizacji “Ogniska”. Tylko czy będzie to na pewno z korzyścią dla Starego Miasta i dla harcerzy?

(...fragment niezwiązany merytorycznie z tematem konsultacji...)

Dlatego też, aby nie mieć żadnych – najczęściej nieoczekiwane niekorzystnych niespodzianek – i aby zaspokoić oczekiwania bardzo wielu osób zainteresowanych istnieniem i korzystaniem z pomocy “Ośrodka” w tym właśnie miejscu z całą odpowiedzialnością i przekonaniem opowiadam się za pozostawieniem Domu Harcerza w spokoju, w tym właśnie miejscu i z przeznaczeniem jego pomieszczeń dla “Ogniska Pracy Pozaszkolnej” nadal i bezterminowo.

(...fragment niezwiązany merytorycznie z tematem konsultacji...)

Życzę wszystkim uczestnikom otwartych konsultacji wypracowania najlepszego rozwiązania z korzyścią dla dzieci i ich rodziców.

Łączę wyrazy szacunku dla wszystkich, których stać na otwartą i szczerą wypowiedź.

(Jerzy Berduszek)

IV Dokumentacja fotograficzna

V Podsumowanie

Od 1 do 31 sierpnia trwały konsultacje społeczne dotyczące diagnozy potrzeb oraz kierunków rozwoju Ogniska Pracy Pozaszkolnej „Dom Harcerza”. Konsultacje zostały przeprowadzone na podstawie Uchwały Rady Miasta Torunia nr 790/14 z dnia 26 czerwca 2014 r., podjętej na wniosek grupy mieszkańców.

W pierwszej kolejności przeprowadzono analizę grup interesariuszy. Zaliczono do nich nauczycieli, dzieci i rodziców dzieci korzystających z oferty OPP „Dom Harcerza” w roku szkolnym 2013/2014 lub dzieci zapisanych na zajęcia w roku szkolnym 2014/2015, a także rodziców dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym z Torunia, którzy obecnie nie korzystają z oferty ogniska, ale są potencjalnymi użytkownikami oferty tej placówki. Stroną w przedmiotowej kwestii jest również samorząd jako organ prowadzący placówkę. Działania konsultacyjne odbywały się według następującego schematu:

1. Badanie ankietowe

Badanie zostało zrealizowane przez Pracownię Badań Społecznych „Soma” w dniach 1-16 sierpnia br. W badaniu wzięli udział nauczyciele OPP „Dom Harcerza” (10 osób), rodzice dzieci uczestniczących w zajęciach Ogniska w roku szkolnym 2013/2014 i zapisanych na zajęcia w roku 2014/2015 (141 osób) oraz reprezentatywna grupa mieszkańców Torunia, którzy są rodzicami dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym (500 osób).

2. Spotkanie otwarte (28 sierpnia 2014 r.)

Udział w spotkaniu wzięli przedstawiciele grup interesariuszy, którzy utworzyli tzw. grupę roboczą. Zostały przedstawione informacje dotyczące działalności placówki oraz wyniki z przeprowadzonego badania. Spotkanie odbyło się przy udziale publiczności (30 osób), dla której również zaplanowano czas na zgłaszanie uwag i zadawanie pytań grupie roboczej.

3. Spotkanie grupy roboczej (29 sierpnia 2014 r.)

Na podstawie wyników badania grupa robocza przystąpiła do wypracowania rekomendacji dla dalszego funkcjonowania placówki.

4. Konsultacje internetowe

Od 1 do 31 sierpnia 2014 r. osoby zainteresowane mogły zgłaszać swoje uwagi i propozycje drogą mailową lub przy użyciu udostępnionego formularza. Tą drogą wpłynęły 4 opinie.

Konsultacje społeczne na temat potrzeb i kierunków rozwoju OPP „Dom Harcerza” przeprowadził Wydział Komunikacji Społecznej i Informacji Urzędu Miasta Torunia. Działania zostały częściowo sfinansowane i zrealizowane w ramach partnerskiego projektu Fundacji Stabilo i Urzędu Miasta Torunia „Akcja Konsultacja!” oraz projektu „Toruń dla mieszkańców!” (koordynator: Fundacja Inicjowania Rozwoju Społecznego z siedzibą w Poznaniu).

Pełne zestawienie uwag i opinii przedstawionych podczas spotkań, a także ustaleń wypracowanych podczas spotkania grupy roboczej zostało zawarte w rozdziale III raportu.

VI Załączniki

1. Raport z przeprowadzonego badania.
2. Prezentacja wstępna przedstawiona na spotkaniu otwartym 28 sierpnia 2014 r.
3. Prezentacja wyników badania przedstawiona na spotkaniu otwartym 28 sierpnia 2014 r.
4. Zapowiedzi i informacje dot. konsultacji: notki prasowe opublikowane w gazetach, ogłoszenie prasowe, informacje na miejskich stronach internetowych, wysyłki z systemu TORUN SMS.